

ROZHOVOR S ČESKÝM A SLOVENSKÝM HISTORIKOM A POLITOLÓGOM DOC. PHDR. VLADIMÍROM GONĚCOM, DRSC.

Doc. PhDr. Vladimír Goněc, DrSc. sa vo vedecko-výskumnej činnosti zaoberá najmä kultúrnymi dejinami, dejinami ideí, právneho myslenia, špeciálne i problémami a konceptmi európskej integrácie. Pracuje ako externý spolupracovník na Historickom ústave Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne a ako vedecký pracovník v dlhodobom výskumnom projekte Osobnosti slovenskej politiky (aktuálne pri nadácii Forum Sapientiae v Bratislave).

Nadežda Jurčišinová: Začneme tradične. Ako a kde sa rodil váš vzťah k dejinám? Čím, respektíve kým bol tento záujem formovaný? Čo vám dalo vysokoškolské štúdium histórie?

Vladimír Goněc: - Musím na seba prezradiť, že pôvodne som na štúdium na filozofickej fakulte v Brne nastúpil (1968) na filozofiu ako hlavný študijný odbor a na históriu ako iba tzv. vedľajší odbor. Teda aj odpoveď sa musí začať „čo mi dalo štúdium filozofie“. Mal som šťastie na dobré základy v zmysle tvrdej školy detailnej analýzy textov, ich konštrukcie, vnútornej logiky, zmyslu, vzťahovej nadväznosti, porozumenia aj analýzy pojmov a konceptov v ich konkrétnej aplikácii, etc. Z osobností učiteľov vymenujem aspoň masarykológa (aj na Slovensku známeho) Lubomíra Nového, analytika filozofických pojmov Jaromíra Bartoša, novokantovca axiológa (práve v roku 1968 sa mohol nakrátko vrátiť na fakultu) Blahoslava Zbořila, sociálneho a kultúrneho filozofa Jaroslava Stříteckého. Josef Macháček, pôvodne žiak anglických logických pozitivistov, viedol pre nás kurz úvodu do filozofie z podstatnej časti už na základoch švajčiarskeho logika a novotomistického filozofa bytia A. I. Bochenského. Asi najväčšou osobnosťou (na Slovensku známou iba ako ústavný právnik) bol Vladimír Kubeš; ten bol aj filozofom (habilitoval sa u jedného z absolútnej špičky nemeckej filozofie 20. storočia Nicolaia Hartmanna) a viedol pre nás obsiahly kurz z nemeckej filozofie od Schopenhauera práve po Hartmanna. Takto oslobodená a rozkročená filozofia sa pre normalizátorov stala prvoradým objektom úderu (pomery boli násobne tvrdšie ako na Slovensku). Pre nás ako študentov vyvstala odrazu otázka, či vôbec bude možné dokončiť štúdium filozofie (najradikálnejší normalizátori sa usilovali zlikvidovať celú fakultu v Brne) a najmä, čo potom? A tak siedmi z ôsmich členov našej študijnej skupiny prešli na históriu ako hlavný odbor. Nakoniec to neprinieslo až takú zmenu. Už pri nástupe na štúdium som dostal ponaučenie, že nemám brať históriu ako iba doplnkový odbor, že tam predovšetkým pôsobia dvaja „filozofujúci historici“ – Jaroslav Kudrna a Josef Kolejka. Obidvaja rozvíjali disciplínu „dejiny ideí“. Jaroslav Kudrna bol skutočne aj vyššie graduovaným filozofom. V odbore dejín ideí sa sústredil na stredoveké a ranonovoveké učenia o štáte a práve. A pre náš malý

študijný kruh filozofia – história viedol špeciálny seminár analýzy Heglových textov k jeho ponímaniu histórie. Josef Kolečka, absolvent tiež odboru filozofia (ešte tesne po roku 1945), bol ovplyvnený novokantovcami. Jeho hlavným zameraním sa stali dejiny politických ideí v 19. a 20. storočí a on bol napokon mojim hlavným učiteľom. A v tichosti ma doviedol k metodológii zakotvanej u Friedricha Meineckeho z bádenskej školy novokantovcov a v derivátoch ďalších generácií novokantovcov až k filozofickým základom pluralizmu, v tom k dôležitému princípu, že metodológia nestojí nad konkrétnou problematikou, ktorá by mala byť podľa nej „meraná“, ale že metodológia skutočne kvalitnej vedeckej práce musí byť samotným bádateľom vždy dôsledne individualizovane novo vytvorená pre riešenie konkrétneho problému. Popri J. Kolečkovi a J. Kudrnovi nás učili aj dvaja „kultúrno-filozofickí historici“ – Richard Pražák a Josef Válka. Ale musím sa ešte vrátiť k Vladimírovi Kubešovi. Keď s gradovaním normalizácie mal už zákaz výuky, vyjednal mi J. Macháček konzultácie u V. Kubeša doma kvôli seminárnej práci o N. Hartmannovi; a konzultácie sa zmenili na pravidelné návštevy vždy po dvoch týždňoch a od Hartmanna sa postupne prešlo až k filozofii práva a k ústavnému právu a k osobnostiam ako Hans Kelsen či František Weyr. (V. Kubeš odišiel do Viedne; právnická fakulta tamojšej univerzity mu udelila riadnu profesúru právnej filozofie a logiky.)

Nadežda Jurčišínová: Je napríklad miesto štúdia – ako vo vašom prípade Brno – tým povestným geniom loci, že prispieva k formovaniu osobnosti historika?

Vladimír Goněc: - Takto by som to nepovedal. Genia loci ma skúsenosť naučila vnímať ako niečo pôsobiacie predovšetkým emocionálne, čo vás pohltí a nadchne, ako atmosféru mesta. Takto som nadšený z Benátok, z Viedne, z Krakova, etc. (ale nikdy na mňa takto nezapôsobila menovite Praha). Historika formujú jeho učitelia, potom jeho vlastná práca a impulzy, ktoré je schopný prijímať od ďalších ľudí, nakoniec aj v diskusiách s vlastnými žiakmi či dokonca pri konzultáciách so žiakmi svojich zahraničných kolegov.

Nadežda Jurčišínová: V jednom z medailónov k vášmu životnému jubileu sa vám ušiel prívlastok „platí za uznávaného odborníka na všeobecné dejiny 20. storočia“. Ako sa človek – historik dopracuje k takémuto ohodnoteniu svojho počínania? Stojí to veľa síl? A čoho ešte?

Vladimír Goněc: - Nie je možné študovať iba jednu tému či jeden tematický okruh z jedinej cudzej krajiny. To môže slúžiť iba ako odrazový mostík pre začínajúceho historika. Treba spracovávať viac tém a z viacerých krajín, a tiež robiť komparáciu z domácich tém, z národných dejín, s obdobnými témami najmä od susedov, ale pokúšať sa osloviť napríklad aj japonských historikov, či už s „domácimi témami“ tak, aby ich pochopili, alebo s témami z tretích krajín, v prípadne aj spoločnom spracovaní. To nie je iba hra uhlov pohľadu; menovite je pre nás veľmi dôležitá, ako japonskí kolegovia spracúvajú a chápu Rusko, ktoré je predovšetkým ázijskou veľmocou a takto sa chová aj voči Európe. Popritom treba byť otvorený k svojim kolegom v špecializácii, načúvať tomu, čo robia, o čo sa usilujú. A čo som už trochu naznačil: načúvať aj vlastným žiakom, aj žiakom iných. Ale neváhať nielen s dobrou radou, ale aj s priateľskou kritikou. A chce to aj špecifickú jazykovú vybavenosť, v tom schopnosť najmä čítať v čo najviac jazykoch.

Nerád pridávam banálne upozornenie, že všeobecné dejiny majú aj za úlohu nastavovať zrkadlo tým, ktorí spracúvajú národné dejiny. Ale to si žiada rozvíjať vlastný domáci výskum vo všeobecných dejinách. Teší ma, že prešovská fakulta patrí a patrí k tým čestným výnimkám v SR a ČR, kde sa táto potreba naplňa. Nestačí iba prekladať zahraničné príručky.

A čo sa nedá hodnotiť inak ako hlúposť, že historici v ČR aj SR postupne obmedzovali aktivity, až momentálne takmer celkom prenechali špecializáciu dejiny medzinárodných vzťahov politológom. Tí však zväčša vôbec nemajú schopnosť vyhľadávania prameňov, ani schopnosť ísť skutočne do hĺbky prameňov (nehľadiac už na to, že niektorí z týchto politológov si vyslúžili hodnotenie, že ich práca nielen nie je žiadnou vedou, ale že to už nie je ani zahraničnopolitické komentátorstvo, že sú to iba obyčajní blogeri). A čo ešte len disciplína dejín medzinárodných hospodárskych vzťahov! Niečo som sa snažil urobiť aj v disciplíne dejín medzinárodných kultúrnych vzťahov (ktoré zasa nesmieme prenechávať kulturológom). A vznikli aj dve vydarené dizertácie mojich žiakov v tejto disciplíne.

Nadežda Jurčišinová: Za svoju prácu historika ste dostali viacero verejných ocenení. Je také medzi nimi, ktoré si najviac vážite? Ak áno, tak prečo? A vôbec čo si myslíte o oceňovaní historikov?

Vladimír Goněc: - Určite si vážim Cenu Milana Hodžu. Myslím, že sa mi podarilo prispieť najmä k obrazu Milana Hodžu ako politického mysliteľa. Aj v domácom prostredí, ale najmä v zahraničí na poli pôsobnosti European Union Liaison Committee of Historians (pod Európskou komisiou), prezentovať a interpretovať európske a stredoeurópske projekty Milana Hodžu. A k tomu sa stala paralelou tiež čestná plaketa od Univerzity v Kluži za rozvoj európskych štúdií. Táto univerzita je polooficiálne hlavným centrom európskych štúdií v priestore na východ od padlej železnej opony. A jediná v tomto priestore má samostatnú fakultu európskych štúdií.

Myslím si však, že nejde iba o ocenenia, ktoré majú priamo názov cena, medaila, vyznamenanie apod. A menovite pre historikov by takých nemalo pribúdať, lebo dopadneme ako viaceré umelecké odbory, kde inflácia vedie až k oceňovaniu za celkom podpriemerné výkony, v čoho dôsledku sa podpriemernosť stáva falošnou kvalitou, a pritom normou.

Práca historika sa však dá oceniť aj inak. Menovite som si vždy vážil, keď ma pozývali do veľkých medzinárodných projektov a tá iniciatíva prišla čisto zvonka. Tí ľudia musia mať naštudované vaše práce a ich prizvanie je už ocenením. Tak to bolo ešte v 90. rokoch pre pätnásťročný projekt európskych a amerických univerzít, koordinovaný z Poľska, The Ideas in Russia, kde som pre „záverečnú tretinu“ projektu bol napokon hlavným zahraničným garantom. Alebo v roku 2012 prišla pozvánka do projektu Integration and Disintegration in East Central Europe už spomenutej Groupe de Liaison A pod tou istou inštitúciou sa od roku 2019 rozbehol projekt východofrancúzskych, nemeckých porýnskych a severotalianskych univerzít Nous battons pour l'Europe libre et unie. Ale veľmi si cením aj to, že môžem naďalej spolupracovať na projekte Osobnosti slovenskej politiky.

A určite významným špecifickým ocenením je, keď majú úspech vaši žiaci. Hotoých doktorandov mám 26, aj zahraničných. A k tomu takých žiakov, s ktorými som dôkladne konzultoval ich dizertácie. A nemusia to byť iba úspešní vedeckí pracov-

níci. S Robertom Kvačekom sa zhodujeme, že praktici, ktorých sme naučili myslieť a ktorí skončili vo významných riadiacich postoch určite nie sú žiadnou stratou, naopak. R. Kvaček má medzi svojimi žiakmi bývalého českého premiéra a člena Európskej komisie; a o dvoch svojich žiakoch tvrdí, že dokazujú, že historik ako riaditeľ podniku je schopnejší ako absolvent ekonomickej fakulty. Medzi mojimi žiakmi je riaditeľ úspešného vydavateľstva, špičkový bezpečnostný analytik, šéfka organu nevládnej zahraničnej služby.

A vysoko si cením prípady, keď som dostal osobný list, v ktorom mi odosielateľ blahoželá za určitý výkon; najviac dva také listy, od Zdeňka Sládka a Roberta Kvačka.

Nadežda Jurčišinová: Narazili ste vo svojej práci (prípadne v jej výslednom knižnom tvare) na niečo, čo bolo „tabu“, čoho ste sa nemali – z rôznych dôvodov – dotýkať?

Vladimír Goněc: - V našej generácii nemôžem byť jediný. Celkovo sa zážitok uvoľnenia z roku 1968 podpísal na istej naivite v prvej fáze „normalizácie“. Teda aspoň príklady: Jedna z prvých mojich štúdií bola analýzou česko-slovenských štátoprávnych vzťahov (formálnych aj reálnych) v období 1944 – 1948, vedome napísaná čisto na základe konfrontačnej analýzy riadnych edícií dokumentov (a literatúry), vydaných v 60. a prvej polovici 70. rokov. Hrdó som text dal dvom blízkym kolegom k dôvernému posúdeniu. A tí mi tvrdo vysvetlili, že keď chcem byť vyhodnený zo zamestnania, nech teda štúdiu pošlem ďalej, že aj keď píšem korektným výrazivom, Gustáv Husák tam vychádza priamo ako podliak, ktorému nikdy nešlo o záujmy Slovenska a Slovákov, ale vždy iba o osobné záujmy. A tak štúdia putovala „do šuplíka“ a bola zužitkovaná až v 90. rokoch. Podobne na prelome 70. a 80. rokoch som pripravil obsiahlu štúdiu (dnes by bola v kategórii „malé monografie“). Pre redakciu časopisu, kam som ju poslal, bola prídlhá, a tak ju poslali do redakcie *Českého časopisu historického*. Tam ju ale utopil šéfredaktor časopisu ako ideologicky nevhodnú. Dostal som ju s hlbokým ospravedlnením naspäť až v roku 1990 a po malej „omladzovacej kúre“ vyšla o rok v periodiku *Slovanské historické štúdie*. Ešte do tretice: Na konci roku 1980 sa v Brne konala veľká konferencia, na ktorú prišiel aj vtedajší dekan historickej fakulty moskovskej univerzity. Postupoval typicky sovietskym spôsobom. Proti nikomu nediskutoval, ale zašiel osobne za prorektorom brnianskej univerzity a povedal mu, že má okamžite ma vyhodiť z práce (za môj údajne provokatívny referát o Ukrajine) a k tomu dodal ešte krátky zoznam ľudí, ktorých vraj treba „preveriť“. To bolo veľmi vážne, ale zapôsobila náhoda. Zomrel Michail Suslov (hlavný sovietsky ideológ, žil v rokoch 1902 až 1982 – pozn. N. J.) a nad súdruhom dekanom, ktorý patril k jeho najbližším dôverníkom, sa tiež zatvorila voda. Z materiálov konferencie vtedy nič nevyšlo, materiály sme mohli zužitkovať zasa až po roku 1990.

A celkom rovnako a s rovnakým zdôvodnením ako moskovský dekan postupoval prorektor Univerzity Komenského Ján Kvasnička (s ktorým som sa navyše nikdy nestretol). Prorektorovi brnianskej univerzity povedal to isté, ako so mnou „zatočiť“. Ale narazila kosa na kameň. Tým prorektorom bol František Hejl (o. i. veliteľ roty za SNP) a vybuchol: „Do brněnskýho hnoje mně rypák nestrkej, nebo ti ho přerazím!“ A Kvasnička sa pred nahnevaným partizánom stiahol ako pes. (Ten výrok použil F. Hejl s efektom viackrát, aj proti povestnému zloduchovi Václavovi Královi.)

Ale aj v ponovembrových časoch sa narážalo. Tradicionalistickí rusisti v 90. rokoch útočili na moje ukrajinské témy, ako aj písanie o Rusku (a dokázali nájsť aj podporu

niektorých predstaviteľov iných filológií). A útočili zúrivo aj na tých rusistov, ktorí „nepísali správne“. Napríklad sme spolu so Zdenkom Sládekom bránili Michala Reimana pri jeho prvom oficiálnom akademickom vystúpení na pražskej filozofickej fakulte po jeho návrate z exilu. Chceli Reimana ukričať, a tak sme kričali aj my. A neskôr som už celkom športovo bral útoky akademických „manažérov“ (napojených zväčša na ODS) na moje práce k dejinám európskej integrácie.

Nadežda Jurčišinová: Na svojom konte máte celý rad publikácií. Ktorá z nich sa rodila najťažšie? Aký vôbec máte vzťah k písaniu historických kníh? Veľmi vás to baví? Čo by ste poradili mladým historikom v tejto oblasti?

Vladimír Goněc: - Skôr si cením tému a či sa mi v danom prípade podaril „ťah na bránu“. Teda nerozlišujem, či je výsledkom knižná monografia alebo „malá monografia“ vo väčšom súbore, alebo štúdia či dokonca programová úvaha alebo otvorenie súboru otázok na spracovanie. A platí, že najlepším výstupom z kvalitných vedeckých projektov je kolektívna monografia (musí byť ale prísne zredigovaná, resp. autormi vzájomne zladená), prípadne zovretý monotematický súbor štúdií alebo „malých monografií“. Také sa čítajú ešte dlhé roky po vydaní. A naopak veľmi otázne je písanie kompendií a encyklopedických kníh; také sú totiž zastarané už v momente vydania (na čo sa upozorňuje už sto rokov).

Historické vedy majú jednu výhodu-nevýhodu. Totiž matematici alebo technici dosiahnu vrchol už okolo 35. roku svojho života. Potom v lepšom prípade už iba od seba odpisujú, v horšom prípade samých seba odpisujú. Historik vyzrieva ako koňak a vrcholných výstupov dosiahne až okolo šesťdesiatky a po nej. V mladosti máte veľa nových nápadov. Treba však postupovať s tvrdou sebareflexiou, robiť stále ďalej; veľmi dôležité je tiež nepodliehať módnym trendom. Na druhej strane na kritiku zo závidy býva najlepšie vôbec nereagovať.

A rady? Najmä mať stále na pamäti, komu všetkému načúvať, resp. tiež komu všetkému sa oplatí načúvať (ale aj komu nenačúvať). Tiež však nestáť sa „inventárnym číslom“ po dlhodobom pôsobení v jednej inštitúcii – taký osud je bohužiaľ typickým znakom nekultúrnosti v ČR aj SR. V tej skutočnej západnej Európe, najbližšie hneď v Nemecku, je naopak priam princípom, že vedecký pracovník sa presúva, a to aj vo vyššom veku. A napríklad vo väčšine spolkových krajín Nemecka je priam neprípustné habilitovať sa na tej istej univerzite, kde ste získali doktorát.

A ešte jedna rada, v teórii vedy zdôrazňovaná už vyše sto rokov (a dodnes často nedodržiavaná): Metodológia nie je niečo vopred dané, čo „prikladáte“ na pramene a máte pri poctivej práci zaručený výsledok. To by bola veda stále iba 19. storočia, resp. ešte tvrdšie povedané: univerzálne metodológie sú blud 19. storočia, a to pre všetky vedy, pričom pre históriu najviac. Metodológia je funkčná, iba keď je prísne individualizovaná. To znamená metodológiu formovať priamo v práci s materiálom konkrétnej témy a priebežne v takej práci metodológiu dotvárať, doladovať, modifikovať, preverovať (resp. nebať sa odhadzovať, keď treba).

Nadežda Jurčišinová: I napriek konštatovaniu, že máte na svojom konte už toho dosť, je ešte téma, uhol pohľadu na nejakú tému pre vás stále otvorenou otázkou a výzvou k edičnému činu?

Vladimír Goněc: - Dve témy mám rozpracované vo fáze sérií štúdií: Politickí myslitelia o strednej Európe – „pragmatické vízie“ a Československý, český, slovenský prínos k programom za Európu. Obidvoje za 20. storočie a nie ako encyklopedické súpisy, ale analýzy v línii dejín ideí. A v rámci projektu Osobnosti slovenskej politiky chcem iniciovať a dať dokopy kolektívy pre spracovanie ďalších veľkých a neprávom zabúdaných postáv.

Nadežda Jurčišinová: Celkom na záver je na mieste opýtať sa na spoluprácu so Slovenskom, resp. priamo na aktivity na Slovensku. A čo priezvisko, nie je iste české a keď sa napíše bez mäkčeňa, môže v tom byť prípadná slovenská stopa?

Vladimír Goněc: - Stretávam sa s tým, že ma na Slovensku skutočne aj píšú bez mäkčeňa. A nereagujem. Ale genetika nie je až taká dôležitá, kľúčové je celkové milieu. Teda z jednej strany: môj otec hovoril veľmi dobre po slovensky (vďaka svojmu krátkemu pôsobeniu v Ružomberku). A do Vrátnej a do Tatier sa chodilo na rodinné dovolenky a do Bratislavy na výlety. A napokon manželka pochádza z Považskej Bystrice. Z druhej strany: na fakulte už učiteľ mojich učiteľov Josef Macůrek bol silne viazaný na Slovensko; jeho prvým slovenským doktorandom bol Ondrej R. Halaga, ďalej jeho žiakmi boli napríklad Ludovít Haraksim, Emilián Stavrovský. A najmladším jeho doktorandom vôbec bol Michal Danilák. A keď môj školiteľ Josef Kolejka vymenil svoju starú embéčku za Škodu 100, bral ma do Bratislavy celkom často.

A využijem túto príležitosť, aby som sa takto s odstupom času poďakoval tým, ktorí mi veľmi pomohli v povestných najhorších rokoch. Samuel Cambel sa podujal na úlohu hlavného oponenta mojej kandidátskej obhajoby. To veľmi zatlačilo na „súduhov v Brne“, aby ju vôbec povolili. Čoskoro potom, na jednej konferencii v Košiciach v polovici 80. rokov, na mňa kričal Ján Bobák, ako si môžem dovoliť povedať niečo, čo ide proti línii Komunistickej strany Sovietskeho zväzu. Pri mojom „kádrovom pôvode“ to bolo vážne obvinenie. Stanislav Sikora však Bobáka obratom veľmi razantne „spláchol“. A v roku 1987, síce už v dobe nesmelo perestrojkovej, na jednej konferencii v Harmónii, ma obvinila A. Závadová, vedúca katedry na FF UK (jej manžel bol vedúcim oddelenia Ústredného výboru KSČ), z menševizmu a anti-sovietizmu a vzápätí Jurij Křížek, zástupca riaditeľa Historického ústavu ČSAV môj diskusný príspevok vyhodnotil ako antimarxistický. To boli ešte aj vtedy nebezpečné nálepky. Na záver diskusie sa podujala na dlhé vystúpenie Dagmar Čierna-Lantayová a veľmi elegantne a z viacerých strán vyhodnotila slová Závadovej ako absolútny nezmysel, a ešte aj naznačila, či to netreba chápať priam ako zlú vôľu. A ráno sme sa do počuli, že „súdržka Závadová sa musela napochytro vrátiť do Prahy“. A do diskusie sa prihlásil ešte Pavol Petruf s tvrdo postavenými tézami, že môj príspevok vôbec nemožno chápať ako antimarxistický; Křížek už iba čušal. Menovaným slovenským historikom ostanem do mojich posledných chvíľ vďačný, ako ma podržali a zasiahli.

Od roku 1990 sa spolupráca historikov z Brna so slovenskými pracoviskami znásobila. V kuloároch pri jednej konferencii v Brne, ktorej som bol spoluorganizátorom, sa Dušan Kováč a Karel Pichlík dohodli, že treba založiť Česko-slovenskú/Slovensko-českú komisiu historikov. A v tej mi prisúdili riadenie Česko-slovenskej historickej ročenky na 26 rokov. A bol som pozývaný k spoluúčasti na mnohých

bádateľských projektoch pri slovenských pracoviskách (do Prešova na podujatia organizované najmä Petrom Švorcom som chodil veľmi rád), tiež pozývaný k oponovaniu doktorandských dizertácií, habilitačných prác, neskôr aj inauguračných.

Zlatý kliniec prišiel v roku 2012, keď ma Miroslav Pekník angažoval na svoj ústav, aby som tam rozbehol a garantoval doktorandské štúdium. Pôsobiť na akadémii vied bol môj sen ešte v mladosti. A tak som prežil krásnych desať rokov na záver mojej polstoročnej „služobnej dráhy“ vo vede.

A ako bolo už naznačené, „ide sa ďalej“, lebo najmä téma Osobnosti slovenskej politiky je nevyčerpatelná.

Ešte k priezvisku: V hmle ostáva možný slovenský koreň, ale inak: bezprostredne po vydaní tolerančného patentu Jozefom II. prichádzali kazatelia aj laickí aktivisti (vo veľkom počte z dolnozemskej a sedmohradských Slovákov – znalých jazyka) na pomoc formovaniu kalvínskych obcí na Morave. V rodine sa tradovalo, že línia môjho dedka z matkovej strany (sám bol kalvínskym laickým kazateľom) má tento pôvod. Ale priezvisko má inú geografiu: pôvodná verzia v tešínskom jazyku (bol iným variantom známej slovenskej „bibličtiny“ a pôvodným úradným jazykom na Tešínsku spolu s nemčinou) a pravopise bola Gonietz. Títo predkovia sa pôvodne pohybovali po severnej hranici Tešínska s presahmi do Ratiborska, až ich neskôr pohltila ostravská priemyselná zóna. Môjmu dedkovi polonizovali meno na maturitnom vysvedčení na Goniec, potom v roku 1918 sa dohodol so svojimi staršími bratmi, že predsa nie sú žiadni Poliaci, ale poctiví Slezania, a všetci si stabilizovali priezvisko vo verzii Goněc.

Pán docent, v mene redakcie časopisu Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity – Dejiny Vám ďakujem za rozhovor.

S doc. Vladimírom Goněcom sa zhovorala Nadežda Jurčišinová